

зростає в кілька разів. Для роботодавців сертифікований бухгалтер рівня САР або СІРА — це перш за все фахівець, який здатен надавати достовірну та неупереджену фінансову інформацію, визначати та прогнозувати розмір прибутку, аналізувати діяльність та приймати ефективні управлінські рішення. Сертифікований бухгалтер — це дійсно цінна знахідка для керівництва підприємства.

Якщо студенти нашого університету продемонструють свої знання, набуті за роки навчання в КНЕУ і успішно складуть незалежні іспити, які перевіряються не в Україні, зацікавленість у наших фахівцях зросте і КНЕУ ще раз доведе, що він є лідером на ринку навчання з підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Н. П. Хоменко, асистент,
кафедра правового регулювання економіки,
керівник юридичної клініки «Соціальна справедливість»

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ В ЮРИДИЧНИХ КЛІНІКАХ УКРАЇНИ

У зв'язку з необхідністю забезпечення ефективного функціонування діяльності юридичних клінік в Україні та розширенням змісту та форми організації навчального процесу, зокрема, форм та видів проведення практики студентів за допомогою юридичних клінік, постає потреба у висвітленні основних проблемних питань нормативно-правового регулювання проходження практики студентами в юридичних клініках України.

Актуальність даного питання пов'язана з тим, що у переважній більшості вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку фахівців за напрямом «Право», при яких створено та діють юридичні клініки, останні використовуються як бази навчальної або переддипломної практики. Однак при організації навчального процесу та підготовці програм проходження практики згідно з навчальним планом, а саме проходженні студентами практики на базі юридичних клінік, вищі

навчальні заклади стикаються з проблемами, пов'язаними зі специфікою діяльності даного правового осередку та відсутністю або недосконалістю нормативно-правових актів, що регулюють дане питання.

Основним нормативно-правовим актом, що визначає загальні засади організації, проведення та підбиття підсумків практики студентами вищих навчальних закладів України є Наказ Міністерства освіти та науки України від 08.05.1993 р. № 93 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». Відповідно до п. 1.5 даного Положення зміст і послідовність практики визначаються програмою, яка розробляється кафедрою або предметною комісією згідно з навчальним планом. На кожній ланці практики необхідно, щоб програми мали рекомендації щодо видів, форм перевірки рівня знань, умінь, навичок, яких студенти можуть досягти. Ці вимоги об'єднуються в наскрізній програмі — основному навчально-методичному документі практики, на основі якого розробляються відповідні робочі програми та які затверджуються керівником вищого навчального закладу. Водночас, у п. 2 даного Положення зазначено, що практика студентів вищих навчальних закладів проводиться на базах практики, що мають відповідати вимогам програми. Далі Положенням визначено перелік баз практики, які мають відповідати вимогам вищезазначеної програми. Однак такої бази практики, як юридична клініка, у даному переліку немає.

Відповідно до Наказу МОНу від 03.08.2006 р. № 592 Про затвердження Типового Положення про юридичну клініку ВНЗ (в преамбулі якого вказано, що він прийнятий відповідно до ЗУ «Про вищу освіту»), юридична клініка є **структурним підрозділом** ВНЗ 3-4 рівня акредитації, що здійснює підготовку фахівців за напрямом «Право» і створюється як **база для практичного навчання та проведення навчальної практики студентів**. Однак у переліку структурних підрозділів, визначеному ст. 30 Закону України «Про вищу освіту», відсутня чітка вказівка на наявність такого підрозділу, як юридична клініка.

Тому, враховуючи вищезазначене, та у зв'язку з недоцільністю внесення змін до згаданого Положення, яке регулює загальний порядок організації та проходження всіх видів практики студентів різних спеціальностей, та необхідністю нагального врегулювання даних проблем, пропонується розробити окремий проєкт Положення про порядок проходження практики в юридичних клініках України.